

Jesse Ikonen

Henkilöstövuokrauksen digitalisoituminen rakennusalalla

Opinnäytetyö

Syksy 2019

SeAMK Tekniikka

Rakennusalan työnjohdon tutkinto-ohjelma

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Tutkinto-ohjelma: Rakennusmestari

Tekijä: Jesse Ikonen

Työn nimi: Henkilöstövuokrauksen digitalisoituminen rakennusalalla

Ohjaaja: Veli Autio

Vuosi: 2019

Sivumäärä: 31

Liitteiden lukumäärä: -

Opinnäytetyön aiheena on henkilöstövuokrauksen digitalisoituminen rakennusalalla. Henkilöstövuokraus on yleistynyt viime vuosina paljon ja myös sen digitalisoituminen on luonnollisesti kiihdyttänyt vauhtia. Opinnäytetyössä tarkastellaan lähemmin henkilöstövuokrausyritys Bolt.Works Oy:n kehittämää sovellusta, joka on suunniteltu helpottamaan rakennustyömaan toimihenkilöiden ja työntekijöiden arkea työelämässä.

Työssä käydään läpi henkilöstövuokrauksen vaiheita eri tahojen, esimerkiksi rekrytoijan, työntekijän ja rakennusmestarin lähtökohdista.

Tutkimusosiossa tarkastellaan, kuinka rakennustyömaan työnjohtaja sekä työntekijä ovat ottaneet sovelluksen ominaisuudet käyttöön sekä haastatellaan Boltin rekrytointikonsultin näkemyksiä sovelluksen ominaisuuksista.

Avainsanat: vuokratyö, digitalisaatio

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Technology

Degree programme: Construction Site Management

Specialisation: Building Construction

Author: Jesse Ikonen

Title of thesis: Temporary work development in construction industry

Supervisor: Veli Autio

Year: 2019 Number of pages: 31 Number of appendices: -

The thesis studied what temporary work was and the impact of digitalisation on it.

The main part of the thesis was to find out how Bolt application worked and what the features of the application were. The application was developed to make temporary work easier for each user.

Interviews were used to investigate how each side of the application users experienced the features.

The person profiles, which were interviewed, was a construction worker, a construction foreman and a recruitment consultant of temping agency

Every personal interview was about 30 minutes long, and every interview was individual.

Keywords: temporary work, feature, application

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo.....	6
Käytetyt termit ja lyhenteet.....	7
1 JOHDANTO.....	8
1.1 Tavoitteet.....	8
1.2 Tutkimusmenetelmät.....	8
2 VUOKRATYÖN VAIHEET.....	10
2.1 Vuokratyö.....	10
2.2 Vuokratyön edut.....	11
2.3 Vuokratyön ongelmat.....	11
2.4 Työnantajavelvoitteet.....	12
2.5 Vuokratyöntekijän velvollisuudet.....	12
2.6 Työsuhteen kesto ja koeaika.....	13
2.7 Lomauttaminen ja työsuhteen päättyminen.....	14
3 BOLT.WORKS OY.....	15
4 BOLT-SOVELLUS.....	16
4.1 Sovelluksen käyttö työnhakijan näkökulmasta.....	18
4.1.1 Profiilin luominen ja tietojen lisääminen.....	18
4.1.2 Avoimet työpaikat.....	20
4.1.3 Käynnissä oleva työsuhde.....	21
4.1.4 Työntekijän tuntikirjaukset.....	21
4.1.5 Työntekijän opas.....	21
4.2 Sovelluksen käyttö työnantajan näkökulmasta.....	22
4.3 Työntekijän arviointi ja työsopimukset.....	22
4.4 Sovelluksen hyödyntäminen työturvallisuudessa.....	23
5 BOLTIN REKRYTOINTIPROSESSI.....	25

6 ANALYYSI BOLT-SOVELLUKSEN VAHVUUKSISTA JA HEIKKOUKSISTA	26
6.1 Sovelluksen hyödyt työntekijälle.....	26
6.2 Sovelluksen hyödyt käyttäjäyritykselle	27
6.3 Sovelluksen käytössä ilmenneet ongelmat ja kehityskohdat	28
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISAJATUKSET	30
LÄHTEET	31

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuva 1 Sovelluksen etusivu (Bolt mobiilisovellus 2019)..... **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**

Kuva 2 Sovelluksen profiili (Bolt mobiilisovellus 2019).....20

Kuva 3 Sovelluksen sisältö (Bolt mobiilisovellus 2019) Kuvassa on valittu mobiilisovelluksen valikko johon on sisällytetty työntekijälle tärkeitä tietoja.24

Käytetyt termit ja lyhenteet

Käyttäjäyritys	Yritys, urakoitsija tai muu yhtiö, käyttäjäyritys vuokraa työntekijän henkilöstöpalveluyritykseltä. Käyttäjäyritys perehdyttää, ohjaa ja valvoo työntekijää ja työn tekemistä.
Vuokrausyritys	Vuokrausyritys on työntekijän työnantaja, jonka kanssa työntekijä tekee työsopimuksen, vuokrausyritys maksaa työntekijän palkan ja hoitaa työterveyshuollon.
Henkilöstövuokrausyritys	Tässä työssä henkilöstövuokrausyrittäksellä tarkoitetaan samaa kuin vuokrausyrittäksellä.
TSL	Työsopimuslaki

1 JOHDANTO

Bolt.Works Oy on henkilöstövuokrausyritys, joka työllistää yli tuhat työntekijää vuodessa. Opinnäytetyössä tutustutaan henkilöstövuokrausyritys Bolt.Works Oy:n toimintatapaan hyödyntää sovellusta henkilöstövuokrauksessa. Työssä käydään läpi eri osapuolten kokemuksia sovelluksen käytöstä, sen hyödyistä, ongelmista sekä kehitysideoista.

Opinnäytetyössä käsitellään vuokratyötä yleisesti eri näkökulmista. Työssä käydään läpi, millaisia hyviä ja huonoja puolia vuokratyöhön mahdollisesti liittyy sekä käsitellään eri osapuolten velvoitteita.

1.1 Tavoitteet

Työn tavoitteena on esitellä henkilöstövuokrauksen vaiheita eri tahojen näkökulmista. Opinnäytetyössä käsitellään henkilöstövuokrauksen hyviä ominaisuuksia, jotka helpottavat sekä vuokratyöntekijän että rekrytoijan arkea. Työssä esitellään Boltin kehittämän sovelluksen, joka on yksi niistä työkaluista, jolla helpotetaan käyttäjäyrityksen ja työntekijän toimintaa. Nykyään pitäisi karsia sitä negatiivista mielikuvaa, joka vuokratyöstä edelleen on.

1.2 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyötäni varten tein kolme henkilöhaastattelua. Ensimmäinen haastateltava oli Boltin rekrytointikonsultti Tommi Hakanpää. Tässä haastattelussa keräsin tietoja siitä, mitä etuja mobiilisovellus tarjoaa työntekijälle ja myös sen edut tilaajalle eli miten se helpottaa työnjohtajia rekrytoimaan uusia työntekijöitä. Halusin myös kuulla, onko sovelluksessa heidän mielestään uusia uhkia, heikkouksia tai kehitettävää.

Toinen haastateltava oli työntekijä, joka käyttää Boltin sovellusta. Haastattelussa saatiin näkökulmaa siihen, miten sovellus helpottaa käyttäjän työnhakua ja työsken-

telyä. Kolmannen haastattelun toteutin puhelinhaastatteluna. Haastattelin rakennustyömaan työnjohtajaa. Näin sain lisäksi työnjohdon kokemuksen sovelluksesta ja siitä, miten se helpottaa rekrytoijan arkea.

2 VUOKRATYÖN VAIHEET

2.1 Vuokratyö

Vuokratyövoimaa käytetään organisaatioissa paitsi tilapäisen työvoiman tarpeen tyydyttämiseen, yhä useammin myös puskurina toiminnan volyymien vaihdellessa. Vuokraamisessa on merkittäviä etuja verrattuna työntekijän ottamiseen yrityksen omille palkkalistoille, koska vuokratyövoiman aiheuttamat kustannukset ovat joustavampia. Vuokratyövoiman välitystä hoitavat yritykset tuovat myös paljon helpotusta yritysten kiireisiin ja työpaineisiin. (Viitala, Vettensaari & Mäkipelkola 2006, 2.)

Suomen vuokratyövoimamarkkinat ovat kasvaneet viime vuosina voimakkaasti. Kysyntä sekä tarjonta ovat monipuolistuneet kasvun mukana. Työvoimamarkkinoilla keskeisimpiä toimijoita ovat vuokratyöntekijät, vuokratyöntekijöitä välittävät yritykset ja vuokratyövoimaa käyttävät yritykset. Jokaisella näistä osapuolista on vaikutus siihen, mitä vuokratyövoimamarkkinoilla tapahtuu ja miltä ne tulevaisuudessa näyttävät. (Viitala, Vettensaari & Mäkipelkola 2006, 2-10.)

Tilanteessa, jossa esimerkiksi rakennusyritys tarvitsee työmaalleen henkilöstöä, rakennusyritys vuokraa työntekijän henkilöstövuokrausyritykseltä. Rakennusyritys tekee työntekijää koskevan tilauksen, jonka henkilöstövuokrausyritys toimittaa. Rakennusyritys maksaa työntekijää koskevan laskun henkilöstövuokrausyritykselle, joka puolestaan on työsuhteessa työntekijään. (Viitala, Vettensaari & Mäkipelkola 2006, 2-12.)

Vuokratyö on kuitenkin erotettava alihankinnasta ja aliurakoinnista, jotka ovat tuotannon tai palvelujen ostamista. Työntekijät suorittavat työn oman työnantajan johdolla, vaikka työsuoritus tehdäänkin tilaajalle. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 2-14.)

Suomessa henkilöstövuokrauspalveluita on käyttänyt yli 18 000 yritystä tai julkisyhteisöä ja noin 1400 kotitaloutta. Vuokratyövoiman käyttö on yleisintä elektroniikka- ja sähköteollisuudessa, rakennusalalla ja palvelualoista erityisesti vähittäiskaupassa ja tietopalveluissa. Vuokratyövoiman käytön yleistyessä henkilöstövuokrausyritysten määrä on luonnollisesti kasvanut ja sen mukana myös liikevaihto. Alalla

toimii yhteensä noin 1400 yritystä. Henkilöstövuokrausyritysten liikevaihto oli vuonna 2012 noin 1,7 miljardia euroa. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 2-19.)

2.2 Vuokratyön edut

Vuokratyövoiman käytön keskeisimpiä etuja on, että saadaan työmarkkinoille henkilöitä, jotka eivät saa tai halua vakituista työsuhdetta. Vuokratyö tarjoaa esimerkiksi uransa alussa oleville työntekijöille mahdollisuuden hankkia käytännön työkokemusta. Vuokratyö voi parhaimmillaan tarjota työntekijälle itseä kiinnostavan yrityksen, johon työllistyä, päästä vakituiseseen työsuhteeseen ja edetä uralla. Vuokratyöntekijän on helpompi tutustua erilaisiin työpaikkoihin ja saada monipuolista työkokemusta. Merkittävä etu on myös mahdollisuus lisäänsioiden ansaitsemiseen. Merkittävä vuokratyöhön liittyvä etu on työaikojen ja -paikkojen valitsemisen vapaus. Vuokratyöntekijät kokevat, että heillä on käyttäjäyrityksen vakituisia työntekijöitä huomattavasti paremmat mahdollisuudet vaikuttaa työaikoihin ja -vuoroihin sekä työn määrään ja vapaus valita työtehtävänsä ja työpaikkansa sekä lopettaa työt tarvittaessa nopeasti. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 20.)

Käyttäjäyrityksen kannalta vuokratyö muodostaa parhaimmillaan vaivattoman, joustavan ja nopean lisätyövoiman lähteen yrityksen työvoiman tarpeen muuttuessa. Vuokratyövoimaa käytetään usein tilanteissa, jossa työvoimaa tarvitaan nopeasti tai tilapäisesti. Toinen yleinen tapa käyttää vuokratyövoimaa on erikoisosaimista vaativissa kapea-alaisissa ja tilapäisissä tehtävissä, joita ei voida teettää yrityksen omalla henkilöstöllä. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 21.)

2.3 Vuokratyön ongelmat

Kun puhutaan vuokratyöhön liittyvistä ongelmista, merkittävin on sen epävarmuus käyttäjäyrityksen, työyhteisön tai työntekijän näkökulmasta. Vuokratyövoimaa käyttävän yrityksen epävarmuustekijä viittaa työntekijän osaamiseen ja sitoutuneisuuteen. Työyhteisön ja käyttäjäyrityksen henkilöstön näkökulmasta vuokratyövoiman käyttöön liittyviä ongelmia ovat riski oman vakituisen henkilöstön korvaamisesta vuokratyövoimalla sekä mahdollinen toimintojen ulkoistaminen vuokratyövoimalle.

Vuokratyöntekijän kannalta riskit liittyvät työsuhteen kestoon ja epävarmuuteen tarjolla olevan työn määrästä. Negatiivisena ominaisuutena voidaan nähdä myös pysyvän työyhteisön turvan puuttuminen sekä työntekijöille annettaviin etuisuuksiin ja palkkaukseen, mm. ansiotasoon liittyvät asiat. Erityisesti työsuhteen jatkuvuuteen ja toimeentulon riittävyyteen liittyvä epävarmuus aiheuttaa vuokratyöntekijöille henkistä kuormitusta. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 22-23.)

2.4 Työnantajavelvoitteet

Uuden työsuhteen alkaessa työntekijä tekee työsopimuksen henkilöstövuokrausyrityksen kanssa. Henkilöstövuokrausyritys on siis työntekijän työnantaja. Käyttäjäyrityksellä tarkoitetaan sitä yritystä, jolle työntekijä tekee töitä. Työn alkaessa vastuu siirtyy käyttäjäyritykselle, jonka tehtävänä on valvoa ja johtaa työntekoa sekä vastata niistä tehtävistä, jotka liittyvät työn tekemiseen arjessa. Käyttäjäyrityksen velvollisuutena on toimittaa henkilöstövuokrausyritykselle tiedot esimerkiksi lomiin ja palkanmaksuun liittyvistä asioista. Palkan työntekijälle maksaa henkilöstövuokrausyritys.

Työsopimuslain mukaan työnantajan eli henkilöstövuokrausyrityksen on huolehdittava muun muassa siitä, että työntekijä voi suoriutua työstään myös yrityksen toimintaa, tehtävää työtä tai työmenetelmiä muutettaessa tai kehitettäessä. Työnantajan on myös pyrittävä edistämään työntekijän mahdollisuuksia kehittyä kykyjensä mukaan työuralla etenemiseksi. Vuokrausyrityksen on huolehdittava siitä, että työntekijä vastaisi käyttäjäyrityksen asettamia vaatimuksia.

Työsopimuslaki sisältää säännökset syrjintäkiellosta ja tasapuolisesta kohtelusta työsuhteessa ja työhönotossa (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 112-117).

2.5 Vuokratyöntekijän velvollisuudet

Vuokratyöntekijän ja käyttäjäyrityksen välillä ei ole sopimussuhdetta, vaan työsopimus on tehty vuokratyöntekijän ja vuokrausyrityksen välillä. Työntekijän antamassa suostumuksessa vuokrausyritykselle seuraa työntekovelvoite käyttäjäyritykselle. (L

26.1.2001/55, 1. luku 7. §). Työsopimuslain perusteella 1. luvun 7. §:n perusteella työnantajan siirtäessä työntekijän tämän suostumuksella toisen yrityksen käyttöön käyttäjäyritykselle siirtyvät oikeus johtaa ja valvoa työntekoa. Työnantajalle siirtyy säädetyt velvollisuudet, jotka liittyvät välittömästi työn tekemiseen ja järjestelyihin. Työntekijän antama suostumus työntekoon käyttäjäyritykselle merkitsee, että työntekijän on noudatettava käyttäjäyrityksen edustajan toimivaltansa mukaisesti antamia määräyksiä työn suorittamisesta (mm. suorittamistavan ja -ajat). (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 139.)

Työntekijän tulee tehdä työnsä huolellisesti noudattaen niitä määräyksiä, joita työnantaja antaa toimivaltansa puitteissa. Huolellisuudella tarkoitetaan paitsi työn tunnollista suorittamista, myös työn suorittamista normaalilla ahkeruudella. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 140.)

2.6 Työsuhteen kesto ja koeaika

Vuokratyöntekijällä työsuhde on muiden kestosopimussuhteiden tapaan voimassa joko toistaiseksi tai määräajan. Toistaiseksi voimassa olevalla työsuhteella tarkoitetaan, että työsuhde on voimassa ennalta määrittelemättömän ajan ja päättyy toisen osapuolen irtisanottua sen. Työntekijän on mahdollisuus irtisanoa toistaiseksi voimassa oleva työsuhde ilman erityisiä perusteita, eikä tämän tarvitse niin halutesaan edes ilmoittaa irtisanomisen syytä. (L 26.1.2001/55, 7. luku) Työnantajan oikeutta toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen irtisanomiseen on sen sijaan rajoitettu työntekijän suojaksi TSL 7 luvun pakottavin säännöksin. TSL 7:1:n mukaan työnantaja saa irtisanoa toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen vain asiallisesta ja painavasta syystä eli tiettyjä poikkeustapauksia lukuun ottamatta TSL 7:2:ssä tarkoitettulla työntekijän henkilöön liittyvällä tai TSL 7:3:n mukaisella taloudellisella ja tuotannollisella irtisanomisperusteella. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 155.)

Määräaikaisella työsuhteella tarkoitetaan työsuhdetta, joka on voimassa tietyn ennalta sovitun määräajan eikä siihen liity edellä tarkoitettua irtisanomissuojaa. Määräaikaisen sopimuksen tekemistä pidetään rajoituksista huolimatta sallittuna aina, kun sille voidaan esittää asiallinen peruste, eli kun työnantajalla ei ole työsopimusta

tehtäessä vallinneiden olosuhteiden perusteella tilannetta arvioiden pysyvää työvoiman tarvetta. Työsopimuksen perusteena määräaikaisuudelle hyväksyttävänä voidaan pitää esimerkiksi työn luonnetta, sijaisuutta, harjoittelua ja muita näihin rinnastettavia seikkoja sekä muita työnantajan toimintaan tai suoritettavaan työhön liittyviä perusteltuja syitä. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 159.)

Koeajalla tarkoitetaan sopimusehtoa, jonka perusteella työsopimus on tietyn siinä määritellyn määräajan kuluessa päätettävissä välittömin vaikutuksin normaaleista työsuhteen päättämisperusteista riippumatta eli myös ilman työsopimuslain 7. ja 8. luvussa säädettyjä irtisanomis- ja purkuperusteita. Työntekijän kanssa on sovittava koeajasta nimenomaisesti tai ainakin siten, että työntekijä on käsittänyt, että työsuhteeseen liittyy koeaika. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 159.)

2.7 Lomauttaminen ja työsuhteen päättyminen

Lomautuksessa on kysymys työnteon ja palkanmaksun keskeyttämisestä tilapäisesti työn vähenemisen tai siihen rinnastettavan syyn takia. Lomautus voidaan työnteon kokonaan keskeyttämisen sijasta toimeenpanna myös työpäivää tai työviikkoa lyhentämällä. Vuokratyöntekijän lomauttaminen ei ole sellainen kysymys, joka siirtyisi käyttäjäyritykselle, vaan se on vuokrausyrityksen asia.

Määräaikainen työsopimus päättyy sovituksen määräajan päättyessä, ellei sitä puolin tai toisin pureta laissa olevilla purkuperusteilla kesken sopimuskauden tai ellei yhdessä sovita sen päättymisestä ennen sovituksen sopimuskauden päättymistä. Tois- taiseksi voimassa oleva työsopimus päättyy irtisanomalla, purkamalla tai yhdessä sopimalla. Työsopimuslaki ei sisällä mitään työsuhteen päättämistä koskevaa vuokratyön erityissääntelyä. Näin ollen vuokratyöntekijään sovelletaan kaikkia työsuhteen päättämistä koskevia normeja aivan samalla tavalla kuin muuhunkin työntekijään. (Hietala, Kaivanto & Schön 2014, 171-172.)

3 BOLT.WORKS OY

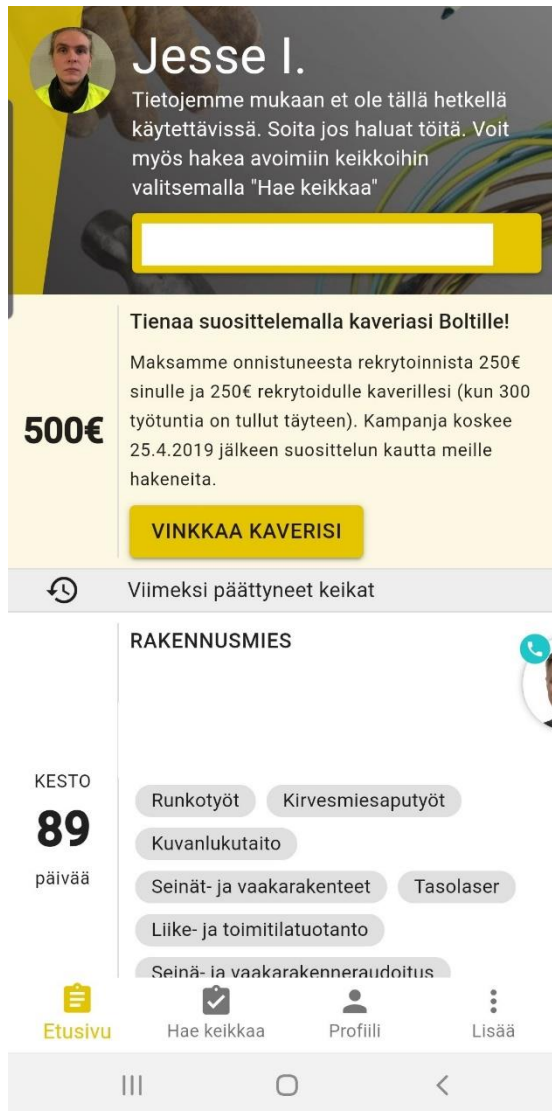
Bolt.Works Oy on henkilöstövuokrausyritys, jonka toimipisteet sijaitsevat Helsingissä, Turussa, Tampereella, Jyväskylässä, Seinäjoella, Vaasassa, Kouvossa, Kuopiossa ja Oulussa. Bolt työllistää henkilöstöä koko Suomeen rakentamisen, teollisuuden, logistiikan sekä kiinteistöhuollon toimialoille. Työntekijöitä on tällä hetkellä yli 20 000 ja rekisteröityneitä asiakkaita eli käyttäjäyrityksiä on yli 3500. Boltin missiona on uudistaa henkilöstövuokrauksen perinteisiä toimintamalleja ja haastaa alan suurimmat toimijat. Kasvua on tapahtunut nopeasti ja digitaalisuudella on ollut tässä iso rooli. Se on helpottanut suuresti työntekijöiden ja asiakkaiden toimintaa. (Herva, [viitattu 8.10.2019]).

Boltin tavoitteena on puhdistaa työnvälityksen mainetta ja olla alan edelläkävijä. Boltin tavoite on myös olla alan luotettavin ja sellainen työnantaja, joka pitää huolta ammattityöntekijöistään. (Hämäläinen, [viitattu 1.11.2019]).

4 BOLT-SOVELLUS

Boltin kehittämä mobiili- ja verkkosovellus on suunniteltu helpottamaan työntekijän ja käyttäjäryityksen rekrytointiprosessia. Sovelluksen avulla työ ja tekijä kohtaavat reaaliaikaisesti. Työvoimaa etsivä asiakas näkee sovelluksen kautta työntekijöiden ammattitaidon, työkokemuksen sekä aiempien työnantajien antamat arviot ja suositukset. Puolestaan työntekijät näkevät avoinna olevat työpaikat. Sovelluksen avulla voit hakea haluamiisi tehtäviin ja hyväksyä asiakkaiden tekemiä tarjouksia. (Herva, [viitattu 8.10.2019]).

Käyttäjäryityksellä on mahdollisuus päästä tarkastelemaan työnhakijoiden profiileja. Profiilista näkee hakijan perustiedot eli koko nimen, puhelinnumeron, ammatin, sukupuolen sekä kansalaisuuden ja syntymäajan. Profiilista löytyy tiedot myös työntekijän aiemmasta työkokemuksesta sekä koulutuksesta.

Kuva 1. Sovelluksen etusivu (Bolt mobiilisovellus 2019).

Kuvassa 1 näkyy mobiilisovelluksen etusivu, joka on otettu työntekijän näkymästä. Etusivun näkymä on erilainen, mikäli työntekijällä on käynnissä työkeikka tai hakee työtä.

4.1 Sovelluksen käyttö työnhakijan näkökulmasta

Bolt-sovellus on suunniteltu helppokäyttöiseksi sekä mobiilissa että työpöytänäky-
lässä. Sovellukset sisällöt löytyvät helposti ja tietojen lisääminen on selkeää. Seu-
raavassa kappaleessa avataan tarkemmin, kuinka profiilin luominen tapahtuu ja
mitä tietoja profiiliin lisätään.

4.1.1 Profiilin luominen ja tietojen lisääminen

Työnhakija arvioi profiilissaan omaa osaamistaan kaikissa rakennustyömaan eri
työvaiheissa. Työnhakija arvioi oman ammattitaitonsa aloittelijasta kokeneeseen
ammattilaiseen. Potentiaalinen työnantaja näkee työnhakijan ilmoittamat tiedot.
Profiilin luojalla on mahdollisuus myös jälkikäteen poistaa tietoja, joita hän ei halua
korostaa omassa profiilissaan. Työnhakija voi ilmoittaa myös niistä ammateista tai
koulutuksista, joihin hän ei juuri sillä hetkellä hae.

Työkokemuksen lisääminen tapahtuu loogisesti kronologisessa järjestyksessä:
työnhakija lisää aikaisemmat työnantajat, työtehtävät sekä tarkemmat tiedot työkoh-
teista, joissa hän on työskennellyt. Lisätiedot-kohtaan hakija voi täydentää eri töiden
aloitus- sekä päättymisajankohdat. Samalla periaatteella toimii koulutuksien lisää-
minen: ammattinimike, oppilaitos sekä koulutuksen aloitus- sekä päättymisajan-
kohta. Sovellukseen on mahdollista lisätä useita koulutuksia sekä aikaisempia työ-
paikkoja.

Työnhakija lisää profiiliin myös kielitaidon sekä äidinkielen. Profiilissa voi myös ar-
vioida tarkemmin esimerkiksi englannin tai ruotsin kielen taitoa. Sovellus tarjoaa vii-
sitasoisen arviointitaulukon, jolla voi arvioida kielen sujuvuutta.

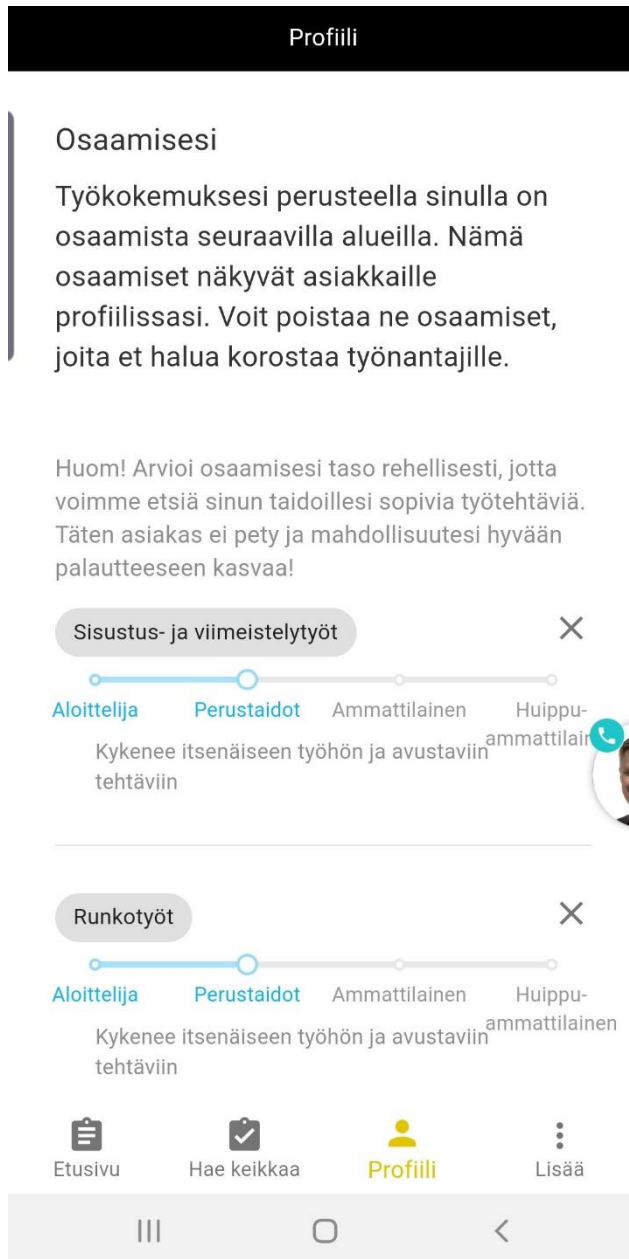
Profiiliin on mahdollista lisätä suosittelija, joka voi kertoa työnhakijan osaamisesta
ja suositella tätä kyseiseen työhön.

Sovelluksessa on mahdollisuus ilmoittaa myös erityistaidoista tai -osaamisesta. Esi-
merkiksi Kortit-osioon työnhakija voi lisätä suoritettuja kortteja, joista hän kokee
työnhakuprosessissa olevan etua. Sovellus tarjoaa kattavan listan, josta työnhakija
valitsee omistamansa kortit sekä täyttää korttien voimassaoloajan.

Palkkatoiveen voi asettaa profiiliin täyttämällä sarakkeen, joka on esimerkiksi 13 e/tunti. TES:n mukaiset korvaukset, kuten loma-, ateriat-, matka- ja työkalukorvaukset, maksetaan tuntipalkan päälle.

Työnhakijan on mahdollisuus täyttää tiedot mahdollisista omista työkaluistaan. Työkalut-osiossa työnhakija voi valita nimikekohdan, esimerkiksi kirvesmies. Tämän jälkeen sovellus avaa valikon, johon on listattu kirvesmiehen yleiset työkalut.

Työnhakija syöttää sovellukseen työmaan maksimietäisyyden kotiosoitteestaan. Mahdollisuutena on myös seurata sekä ottaa vastaan työtarjouksia koko Suomesta. Matkakulut maksetaan työntekijälle työehtosopimuksen mukaisesti tuntipalkan lisäksi. Mikäli työnhakijalla on käytettävissä ajoneuvo, lisätään se tieto myös profiiliin.

Kuva 2. Sovelluksen profiili (Bolt mobiilisovellus 2019).

Kuvassa 2 näkyvässä osiossa työntekijä pystyy arvioimaan oman osaamisen, min-kälaisia työtehtäviä työntekijä pystyy työmaalla tehdä, listalta löytyy laaja valikoima eri rakennusalan työtehtävistä.

4.1.2 Avoimet työpaikat

Kun työnhakija on luonut profiilin, hän näkee sovelluksen etusivulla listan avoimista työpaikoista. Avoinna olevan työpaikan tiedoista hakija näkee hakuajan, työn arvi-

oidun keston sekä työpaikan sijainnin. Painamalla kyseisen työpaikan kohdalla olevaa Tutustu keikkaan -painiketta, työnhakija näkee kattavamman listan työn tiedoista. Tiedoista hakija näkee ammattinimikkeen, millaista työntekijää kyseiseen työhön haetaan ja tarkemman kuvauksen sekä missä kaupungissa työ sijaitsee. Sijainti-kohtaa painamalla on mahdollista siirtyä karttaan, josta näkee työkohteen tarkan sijainnin.

4.1.3 Käynnissä oleva työsuhde

Työnhakijan solmiessa uuden työsuhteen sovellus on apuna myös työsuhteen aikana ja se toimii eräänlaisena aineistopankkina. Sovellus kertoo käynnissä olevan työsuhteen tiedot, eli käyttäjäryityksen tiedot, työn päättymisajankohdan, työnumeron, esimiehen puhelinnumeron sekä tehtävän kuvauksen.

4.1.4 Työntekijän tuntikirjaukset

Työntekijä näkee profiilissa toimeksiannon, jonka kautta pääsee tuntikirjauksiin. Näkyvä tuntikirjauksissa on selkeä viikonäkymä, joka sisältää viikon työtunnit, ja työntekijä pystyy lisäämään päiväkohtaiset työtunnit, työn keston, mahdolliset työtajat sekä työn kuvauksen. Sovellus laskee automaattisesti työpäivän keston. Mikäli työntekijä tekee poikkeavan pituisen työpäivän, asiasta tulee sopia etukäteen työkohteen yhteyshenkilön sekä Boltin rekrytoinnin kanssa.

4.1.5 Työntekijän opas

Sovelluksesta löytyy myös Boltin Työntekijän opas. Se on kattava ohje, joka löytyy sekä verkkosivuilta että sovelluksesta. Oppaassa käydään läpi selkeästi vaiheittain, mitä uuden työntekijän tulee ottaa huomioon töitä aloittaessaan. Oppaassa on käyty läpi esimerkiksi se, kuinka työntekijä kirjaa tuntikirjaukset sovellukseen.

4.2 Sovelluksen käyttö työnantajan näkökulmasta

Bolt-mobiilisovellus auttaa työnantajia löytämään parempia työntekijöitä. Työnantajan on mahdollista nähdä vapaina olevien työnhakijoiden profiilit, joista voi nähdä esimerkiksi kollegoidensa arvosteluja työntekijöistä. Käyttäjyryitys voi lähettää työtarjouksen myös suoraan hakijalle sovelluksen kautta, mikä mahdollistaa nopean toiminnan ja yhteydenoton. Parhaimmillaan uudet työntekijät voidaan saada työmaille jopa muutamissa tunneissa.

Yhteenvetona voi sanoa, että sovellus tehostaa rekrytointiprosessia monella tapaa, koska kaikki tarvittava tieto löytyy samasta paikasta; työt, tilaukset, sopimukset ja työnhakijan kaikki ominaisuudet. (Hämäläinen, [viitattu 1.11.2019]).

4.3 Työntekijän arviointi ja työsopimukset

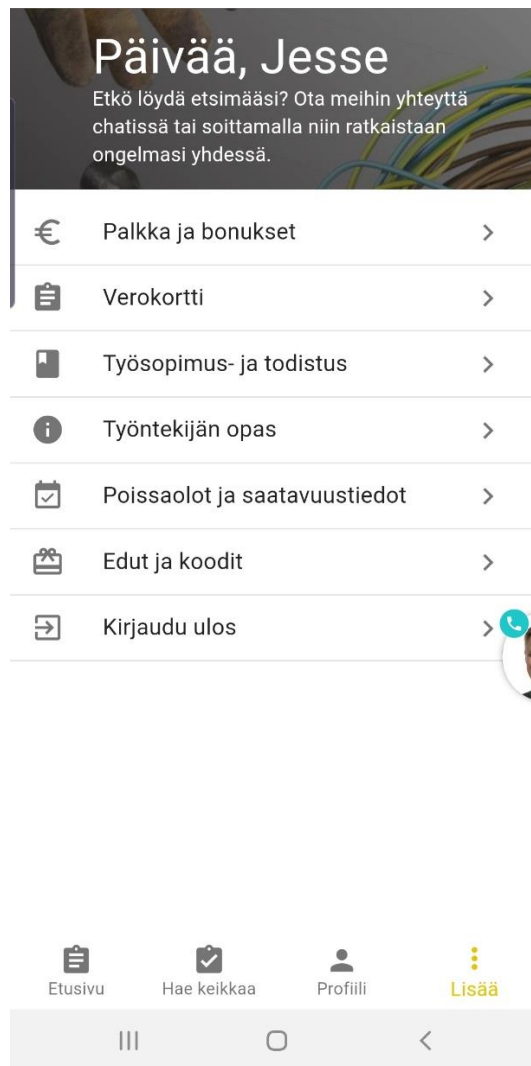
Sovellus tarjoaa mahdollisuuden vastaanottaa arvioita käyttäjyryitykseltä. Arvioin- teja pystyy myös piilottamaan, jos työntekijä ei halua näyttää niitä avoimesti profii- lissaan. Esimerkiksi työmaan rakennusmestari voi arvostella työntekijän tähtiluoki- tuksella yhdestä viiteen. Arvosteluun voi lisätä työntekijän erityisominaisuuksia, esi- merkiksi täsmällinen, luotettava ja tehokas. Arvosteluun on mahdollista kirjoittaa myös pidempi lisäteksti tai viesti, jos arvostelun kirjoittaja näin haluaa. Arvostelussa näkyy työnimike, sekä palautteen antaja ja yritys. Mikäli käyttäjyryitys arvostelee työntekijän työsuorituksen viiden tähden arvoiseksi, saa työntekijä 2 %:n bonuksen peruspalkan lisäksi.

Jos sopijapuolet ovat kirjoittaneet sähköisesti allekirjoitetut työsopimukset, niitä voi- daan tarkastella sovelluksen kautta. Tämä helpottaa sekä työntekijää sekä työnan- tajaa, koska tärkeät paperit löytyvät aina samasta paikasta.

4.4 Sovelluksen hyödyntäminen työturvallisuudessa

Työntekijöillä käytössä olevaa mobiilisovellusta voi hyödyntää myös työturvallisuuden edistämiseen. Sovelluksen avulla on mahdollista kirjata työturvallisuushavainnot suoraan tilaajayrityksen havaintojenkeruupalveluun. Sovellus voi tarjota yrityksessä työskenteleville vuokratyöntekijöille linkin suoraan kyseiseen palveluun sovelluksen etusivulla.

Rakennusalan työntekijät antavat sovelluksen kautta sähköistä palautetta työmaan turvallisuuteen liittyen aina, kun he ovat aloittaneet työskentelyn uudella työmaalla. Kyselyssä työntekijät arvioivat saamansa perehdytyksen riittävyttä suorittamiinsa tehtäviin nähden. Työntekijät antavat myös palautetta, kuinka ohjeistus ja opastus turvalliseen työskentelyyn toteutuivat työmailla. Säännöllisen palautteen avulla on mahdollista kartuttaa tietoa, joka taas mahdollistaa ongelmakohtien tunnistamisen sekä turvallisen työskentelyn kehittämisen yhteistyössä käyttäjäyritysten kanssa. (Turvallisempaa työelämää rakentamisessa, [viitattu 11.10.2019].)

Kuva 3. Sovelluksen sisältö (Bolt mobiilisovellus 2019).

Kuvassa 3 on valittu mobiilisovelluksen valikko, johon on sisällytetty työntekijälle tärkeitä tietoja.

5 BOLTIN REKRYTOINTIPROSESSI

Tässä osiossa kerron tarkemmin Boltin rekrytointiprosessista. Haastattelin tätä varten Boltin rekrytointikonsulttia saadakseni tietää, kuinka rekrytointiprosessi nykyään etenee. Haastattelun kohteena oli Tommi Hakanpää, joka kertoo, kuinka vuokra-työntekijää tarvitsevan yrityksen on mahdollista tilata työntekijä.

Hakanpää (2019) kertoo haastattelussa, että yleisin tapa aloittaa rekrytointiprosessi on puhelinsoitto. Tilaaja kertoo puhelimen välityksellä, minkälainen työtehtävä on kyseessä, kuinka pitkälle ajalle uutta työntekijää mahdollisesti tarvitaan sekä muut tarvittavat lisätiedot.

Toinen tapa aloittaa rekrytointiprosessi on tehdä se sovelluksen avulla. Tilaaja, esimerkiksi työmaamestari pystyy sovellukseen kertomaan, millaiselle työntekijälle on tarve. Tilaaja pystyy työntekijää hakiessaan täyttämään hakemukseen työtehtävän, työmaan osoitetiedot sekä työjakson keston ja muut tarvittavat lisätiedot. Tilaajan jätettyä hakemuksen uudesta työntekijästä tieto menee Boltille ja he alkavat etsimään yritykselle sopivaa työntekijää. Tilaajalla on mahdollisuus sovelluksen kautta selata vapaana olevia työntekijöitä ja yritys pystyy lähettämään myös suoraan sovelluksen kautta työtarjouksen työnhakijalle. Tilaaja näkee vapaana olevien työntekijöiden profiilit ja mahdolliset arvostelut, joita on saanut edellisiltä työnantajilta. (Hakanpää 2019.)

Työn hakeminen Boltille on mahdollista puhelinsoitolla, täyttämällä verkossa avoin hakemus, tai luoda profiili Bolt-sovellukseen mobiilissa tai pöytäkoneella.

6 ANALYYSI BOLT-SOVELLUKSEN VAHVUUKSISTA JA HEIKKOUSISTA

Tässä luvussa tarkastellaan kvalitatiivisten haastattelututkimusten avulla sovelluksen vahvuuksia sekä heikkouksia. Sovellusta tarkastellaan niin työntekijän, käyttäjärityksen kuin vuokratyöfirman näkökulmasta. Jokainen haastattelu kesti noin 30 minuuttia.

6.1 Sovelluksen hyödyt työntekijälle

Henkilöhaastattelussa selvitettiin, millaisia hyötyjä mobiilisovellus tarjoaa työntekijälle. Boltin rekrytointikonsultti Hakanpää kertoo, että sovellus on saanut paljon kiitosta helppokäyttöisyydestään. Erityisen hyvää palautetta on saanut ominaisuus, jolla ilmoitetaan sairaus- tai muut poissaolot. Lisäksi tuntikirjausmenetelmä koetaan erityisen sujuvaksi ja toimivaksi.

Sovelluksen käyttäjiltä on tullut kiitosta siitä, että hakija pystyy itse näkemään avoinna olevat työtehtävät ja -paikat ja hakemaan niitä vaikka heti. Jos hakija hyväksytään työtehtävään, sovellus ilmoittaa siitä. Tämän jälkeen hakijalle tulee tieto kaikista työtehtäviin liittyvistä yksityiskohdista, esimerkiksi työn alkamisajankohta, työpaikan osoite sekä esimiehen yhteystiedot. (Hakanpää 2019)

Sovellus pyytää työntekijältä lupaa arvioiden kirjoittamiseen. Jos työntekijä saa hyviä arvosteluja työn edetessä, hänelle maksetaan bonus normaalin tuntipalkan lisäksi. Työntekijät ovat kokeneet arvioista tulevan palautteen hyödylliseksi, koska palautteen jälkeen on luonnollisesti helppo käydä läpi, mikä tehdyssä työssä onnistui hyvin ja mihin jäi vielä kehittämistä. (Hakanpää 2019)

Selvitellessäni sovelluksen hyötyjä työntekijöille haastattelin myös Boltille työskennellyttä henkilöä. Työntekijä kertoo päätyneensä töihin Boltille täyttämällä verkossa avoimen hakemuksen. Boltilta otettiin hakijaan yhteyttä, minkä jälkeen sovittiin tapaaminen. Tapaamisessa keskustellun pohjalta työntekijästä tehtiin tarkka profiili, jonka jälkeen hänelle etsittiin sopiva työkohte. Työntekijä otti sovelluksen käyttöön työsuhteen alkaessa ja hän huomasi sovelluksen hyödyt heti.

Työntekijä kertoo, että sovelluksen kautta oli helppo katsoa työkohteen tarkka osoite, työmaan työnjohtajan puhelinnumero sekä mahdolliset tulevat työtehtävät. Työntekijän mielestä tuntikirjaustapa oli sujuvaa ja nopeaa. Se, että sovellus muistuttaa joka päivä tekemään sen päivän tuntikirjaukset, vähentää riskiä siihen, että kirjausten tekemisessä tapahtuisi virheitä. Työntekijä käytti sovellusta työsuhteen aikana tuntikirjauksien tekoon sekä satunnaiseen avoimien työpaikkojen selailuun. Työntekijä pitää arviointimahdollisuutta erityisen tärkeänä, koska se lisää motivaatiota ja halua kehittää itseään. Työntekijä oli saanut työsuhteen aikana kehittävää palautetta työnjohdolta. (Työntekijä 2019)

6.2 Sovelluksen hyödyt käyttäjäryitykselle

Henkilöhaastattelussa kysyin Boltin rekrytointikonsultilta, minkälaisia hyötyjä sovellus tarjoaa työmaalla henkilöstöä etsivälle työnjohdolle. Hakanpää kertoo, että sovellus ilmoittaa työnjohdolle henkilöistä, jotka ovat tulossa tai hakeneet kyseiselle työmaalle. Työnjohto näkee heti sovelluksen kautta, jos työntekijä on tuttu ja luotettava henkilö, joka on ollut esimerkiksi ennenkin samalla rakennusyrityksellä töissä. Työnjohto voi hyväksyä hakijan hakemuksen suoraan työmaalta käsin.

Sovellukseen on mahdollista liittää myös kuvia esimerkiksi tehdystä työvaiheesta. Joissain tapauksissa voi olla erityisen tärkeää lisätä kuvia tehdystä työstä, koska näin voidaan jäljittää muun muassa sitä, mitä rakenteisiin jää peittoon tai jos mahdollinen tuleva työkohde vaatii erityisen hyvää työjälkeä. Kuvien avulla työnjohto saa lisätodistusta hyvin tehdystä työjäljestä ja näin ollen kuvat hyödyttävät kaikkia osapuolia. (Hakanpää 2019)

Työntekijän on mahdollista kirjata sovellukseen eri työvaiheisiin käytetty aika. Tämä helpottaa esimerkiksi työnjohdon kustannusten seurantaa ja työvaiheiden aikataulutusta työmailla. (Hakanpää 2019)

Myös työnjohdossa koetaan sovelluksen arviointimahdollisuus hyödylliseksi. Työntekijän valintaa helpottaa luonnollisesti se, kun käyttäjäryitys näkee, millaisia arvosteluja työntekijästä on annettu ja ketkä niitä ovat antaneet. Arvosteluilla pyritään

nostamaan myös työntekijöiden motivaatiota, oli kyseessä pitkä tai lyhyt työjakso. Arvostelulla on kuitenkin suuri merkitys isossa kuvassa. (Hakanpää 2019)

Haastattelin myös rakennusliikkeen työnjohtajaa ja selvitin hänen näkemyksiään sovelluksen hyödyistä. Kysyin mielipidettä tuntikirjauksiin ja sen hyväksyntään liittyen. Hän koki, että sovelluksen tuntikirjausmenetelmä toimii pääpiirteittäin hyvin. (Työnjohtaja 2019)

Haastattelussa tuli yleisesti ilmi, että sovellus toimi käytettäessä hyvin. Käytön aikana ei työmarkkinoilla ollut tällä alueella moniakaan vapaana olevia työntekijöitä, mutta työnjohtaja toteaa, että mikäli sovelluksen käytössä tapahtuu kasvua tulevaisuudessa ja työntekijöitä listautuu järjestelmään enemmän, näkee hän sovelluksessa potentiaalin. (Työnjohtaja 2019)

6.3 Sovelluksen käytössä ilmenneet ongelmat ja kehityskohtat

Kysyin Boltin rekrytointikonsultilta, millaisia ongelmia sovelluksen käytössä on ilmennyt. Hakanpää vastaa, että sovelluksessa ilmenee ongelmia melko harvoin. Sovelluksen takana ovat omat ohjelmoijat, jotka kehittävät sovellusta jatkuvasti. Ongelman ilmetessä se voidaan korjata nopeasti. (Hakanpää 2019)

Yksi ongelma ilmeni esimerkiksi sellaisessa tapauksessa, että työntekijän työkohte oli vaihtunut ja näin ollen myös työmatkan pituus. Käyttäjyryitys oli pysynyt samana. Sovelluksessa ilmeni haaste siihen liittyen, että kuinka työntekijä saa asianmukaiset kilometrikorvaukset. Tämäkin ongelma saatiin kuitenkin korjattua sovelluksen oman tuen kautta. (Hakanpää 2019)

Kehitystä tapahtuu jatkuvasti ja palautteen perusteella pystytään tuomaan lisää hyödyllisiä ominaisuuksia testauksien kautta. (Hakanpää 2019)

Haastattelussa kysyin Boltilla olleelta työntekijältä, oliko hänellä sovellusta käytettäessä ongelmia tai haasteita. Työntekijä kertoo, että sovelluksen käytön aikana ei ilmennyt ongelmia. (Työntekijä 2019)

Haastattelussa esitin kysymyksen rakennusliikkeen työnjohtajalle, oliko sovelluksen käytössä ongelmia tai kehitettävää. Hän antoi palautetta tunti hyväksynnän ilmoitusajankohdasta, joka on perjantaisin klo 16.00, jolloin työmaalta on usein jo poistuttu. Työnjohtaja muuttaisi työaikakirjausten tarkistuksen ajankohtaa siltä osin, että edellisen viikon työtuntikirjaukset hyväksyttäisiin vasta esimerkiksi seuraavana maanantaina. Tämä mahdollistaisi sen, että työtuntikirjaukset voisi tarkistaa huolellisemmin, ja olisi mahdollisuus rauhassa käydä läpi, onko työkohteesta lisätty esimerkiksi kuvia, sekä työn arvioinnin tekoon olisi enemmän aikaa. (Työnjohtaja 2019)

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISAJATUKSET

Vuokratyövoiman käyttö lisääntyy kovaa vauhtia rakennusalalla, mutta myös muilla toimialoilla. Ollessani itse vuokratyöfirman palveluksessa huomasin edelleen paljon ennakkoluuloja, joita vuokratyö ja vuokratyöntekijät kohtaavat. Tehtyäni haastatteluja tätä opinnäytetyötä varten sekä keskustellessani aiheesta pidempään rakennusalalla työskennelleiden kanssa tulee vuokratyöstä myös positiivista viestiä yhä enenevässä määrin ja tämä on toivottu suunta.

Rakennusalalla ja muilla toimialoilla on hyödynnetty digitalisaatiota jo pitkään ja henkilöstövuokrausala on löytänyt sen tässä määrin vähän myöhemmin. Sovellus palvelee sen käyttäjiä erityisen hyvin silloin, kun sen kaikki potentiaali otetaan käyttöön. Tämä vaatii sen, että yritykset, työntekijät ja -hakijat ottavat sovelluksen rohkeasti käyttöön.

Sovellusta tarkasteltaessa, käyttäessä ja palautetta kuunneltaessa on selvää, että siinä olevat kaikki ominaisuudet ovat tervetulleita ja tarpeellisia. On kuitenkin muistettava, että sovelluksen tarkoitus ei ole hävittää aitoa kohtaamista, työhaastatteluita tai puhelinkeskusteluja, vaan sen tarkoitus on helpottaa eri tahojen arkea työelämässä.

Haastatteluista tulee ilmi, että sovellukseen kehitettyjä ominaisuuksia käytetään melko hyvin, mutta silti käyttäjiä toivotaan lisää. Esimerkiksi Etelä-Suomessa sovelluksen käyttö on huomattavasti runsaampaa ja erityisesti työnjohtajat ovat löytäneet Boltin sovelluksen hyvin. Rakennusalalla uusia työtapoja ja menetelmiä kohtaan on ennakkoluuloja, mutta onnistuneiden käyttökokemusten myötä Boltin sovelluksen ja yleensä digitaalisten työkalujen käyttö henkilöstövuokrauksen tukena on kasvamassa.

LÄHTEET

Bolt uuden työn aika. Ei päiväystä [Verkkajulkaisu] [Viitattu 8.10.2019]. Saatavana: <https://www.bolt.works/yritys/yritys/>

Alan käytännöt. Ei päiväystä [Verkkajulkaisu] [Viitattu 1.11.2019]. Saatavana: <https://www.bolt.works/blogi/briko-oy-on-nyt-bolt-works-oy/>

Hakanpää, T. 2019 Rekrytointikonsultti. Bolt.Works Oy. Haastattelu 22.10.2019.

Hietala, H., Kaivanto, K. & Schön, E 2014. Vuokratyö. Helsinki: Talentum.

L 26.1.2001/55 Työsopimuslaki

Turvallisempaa työelämää rakentamassa. Ei päiväystä. [Verkkajulkaisu] [Viitattu 13.10.2019]. Saatavana: <https://www.bolt.works/kyselysivu/tyoturvallisuus/>

Työnjohtaja, A. 2019. Työmaamestari. Rakennusliike A. Puhelinkeskustelu 30.10.2019.

Työntekijä, A. 2019. Rakennusmies. Haastattelu 23.10.2019.

Viitala, R., Vettensaari, M. & Mäkipelkola, J. 2006. Näkökulmia vuokratyöhön. [Verkkokirja]. [Viitattu 20.9.2019]. Saatavana Wayback Machine palvelusta. Vaatii käyttöoikeuden.

